

Riittämättömyys uuvuttaa hoitajaa – "On raskasta kestää sitä taakkaa, ettei pysty hoitamaan kunnolla"

Sairaanhoitajaliiton kyselyn mukaan hoitajat ovat yhä tyytymättömämpiä työoloihinsa. Hoitoalan ammattilaiset toivovat lisää käsiä ja enemmän arvostusta.

Kuva: Tommi Parkkinen/Yle

Mistä on kyse?

- Sairaanhoitajaliiton kyselyn mukaan hoitajat ovat yhä tyytymättömämpiä työoloihinsa
- Tyytymättömyys ajaa erityisesti nuoria pois alalta
- Työolobarometriin vastasi vajaat 2 500 hoitajaa, joista suurin osa työskentelee julkisella sektorilla

Sairaanhoitajaliiton kyselyn mukaan hoitajien tyytymättömyys työoloihinsa kasvaa. Liiton barometrin mukaan tyytymättömiä ovat erityisesti nuoret hoitajat, mikä näkyy myös alan vaihtamisena.

Savonlinnalainen sairaanhoitaja ei ihmettele kyselyn tuloksia. Pilvi Räsänen on jo vaihtanut jo alaa – kuormittava hoitajan vuorotyö vaihtuu päivätyöhön, kun hän saa luokanopettajan paperit.

– Monet kolmekymppiset vaihtavat päivätyöhön, kun tulee perhettä. Itselläni se oli suurin vaikutin vaihtamiseen, Räsänen toteaa.

Taustalla on myös riittämättömyyden tunne.

– Jos ihmisellä on hyvä ammattietiikka, on raskasta kestää sitä taakkaa, ettei pysty hoitamaan kunnolla potilaitaan. Sitä haluaa hoitaa rajallisilla resursseilla ihmiset asiallisesti ilman, että esimerkiksi muistisairaat, pelokkaat vanhukset odottavat päivystyksessä kohtuuttoman kauan, painottaa Räsänen.

Auttamistyö on jo itsessään henkisesti raskasta.

– *Tuuli Mähönen*

Muutkin kokevat arvojen ristiriitaa.

– Auttamistyö on jo itsessään henkisesti raskasta. Autettava harvoin voi säädellä tunteitaan, kun taas ammattihenkilökunnalla on siitä vastuu. Usein on lisäksi painetta siitä, miten pystyy hoitamaan työnsä riittävän hyvin, pohtii kuntoutuksen asiantuntija Tuuli Mähönen.

Kiire on monen hoitajan vakituinen työkaveri.

– Toivoisin, että minulla olisi enemmän aikaa potilaiden perushoitoon. Nyt on liian vähän aikaa esimerkiksi paneutua haavanhoitoon, kuntoutukseen tai pitkäaikaisiin potilaisiin, kertoo sairaanhoitaja Tiina Murro Kuopion yliopistollisen sairaalan teho-osastolta.

"Ihmiset tykittävät hoitajien niskaan kaikenlaista"

Kangasalainen, työnohjaajaksi parhaillaan kouluttautuva toimintaterapeutti muistuttaa hoitotyön perimmäisestä ajatuksesta.

– Työn palkitsevuus syntyy potilaan ja hoitajan kohtaamisesta, josta pitäisi jäädä hyvä tunne sekä asiakkaalle ja tekijälle, Tuuli Mähönen pohtii.

Sitä haluaa hoitaa rajallisilla resursseilla ihmiset asiallisesti ilman, että pelokkaat vanhukset kituvat odottamassa päivystyksessä vuoroaan.

– *Pilvi Räsänen*

Alanvaihtaja haluaisi horjuttaa ajatusta kutsumustyöstä.

– Jokainen hoitaja kai ensisijaisesti elättää perhettään, toissijaisesti he ovat kyvykkäitä kokemaan myötätuntoa ja halukkaita auttamaan. Eivät hoitajat ole enää nunnia, he ovat ihmisiä, muistuttaa Pilvi Räsänen.

Sekä yksityisessä että julkisessa terveydenhoidossa työskennellyt Räsänen kaipaisi alalle

nykyistä enemmän arvostusta, myös asiakkailta.

– Ihmiset tykittävät hoitajien niskaan kaikenlaista. Nythän joku voi tehdä vastineen vaikka siitä, että hoitaja on kehottanut saattajaa käyttäytymään asiallisesti, huomauttaa useamman sairaalan päivystyspoliklinikalla työskennellyt Räsänen.

Toivoisin, että minulla olisi enemmän aikaa potilaiden perushoitoon.

– *Tiina Murro*

Hoitajat eivät saisi olla näkymätön ammattikunta, muistuttaa kuopiolainen kollega.

– Kyllä meitä pidetään sellaisena näkymättömänä puurtajaporukkana. Jotkut ajattelevat, että lääkärihän kaiken tekevät, mutta heidän takana työskentelee paljon hoitajia, joita ilman ei pärjätä, sanoo Tiina Murro.

"Nuoremmat eivät ajattele tekevänsä samaa ammattia hautaan asti"

Sairaanhoitajaliitossa toivotaan, että kyselyn tulokset otetaan vakavasti. Työolosuhteita pitää parantaa, että väki pysyy alalla – etenkin, kun edessä suuria muutoksia.

– Hoitoalaa säädellään voimakkaasti ulkoa päin. Sen lisäksi esimerkiksi hoitomuodot ja lääkkeet kehittyvät kovaa vauhtia. Tulosvaatimukset ovat kovat, samoin vaatimukset hoidon laadusta. On siinä aikamoinen palapeli, toteaa Tuuli Mähönen.

Jokainen hoitaja kai ensisijaisesti elättää perhettään, toissijaisesti he ovat kyvykkäitä kokemaan myötätuntoa ja halukkaita auttamaan.

– *Pilvi Räsänen*

Räsäsen mukaan nuorempi hoitajasukupolvi ei niele kaikkea mukisematta. Riittääkö hoitajia esimerkiksi kymmenen vuoden päästä?

– Onko ylikuormitettu hoitotyö yhdistettynä aliarvostukseen sen nykyisen tilipussin väärsti? Minusta ei ollut, siksi vaihdan pois.

– Vanhemmat ikäluokat ehkä vielä pitävät kiinni kynsin ja hampain ammatistaan, mutta me 1970-luvulla syntyneet ja varsinkin nuoremmat eivät ajattele tekevänsä samaa ammattia hautaan asti, muistuttaa Pilvi Räsänen.

Jotkut ajattelevat, että lääkärihän kaiken tekevät, mutta heidän takana työskentelee paljon hoitajia, joita ilman ei pärjätä.

– *Tiina Murro*

"Vuoroihin pääsee hyvin vaikuttamaan"

Sairaanhoitajien työolobarometri tehtiin kolmatta kertaa. Kyselyssä kartoitettiin muun muassa toimivia käytäntöjä, osallistavaa johtamista, työn palkitsevuutta sekä korkeatasoista hoidon laatua.

Ainoa osa-alue, jossa työolosuhteiden ei koettu heikentyneen, oli työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen. Yhteinen vuorosuunnittelu ja osa-aikatyö ovat lisääntyneet.

– Meillä tehdään osa-aikatyötä tosi paljon, osalla on 75 prosentin työvelvoite ja puolikastakin tehdään. Vuoroihin pääsee hyvin vaikuttamaan, mikä on esimerkiksi itselleni tärkeää, koska perheessäni on kaksi vuorotyöläistä, kertoo sairaanhoitaja Tiina Murro KYS:istä.

Suvi Turunen
[@turunsu](#)
Yle Lahti